...dversa

Bazarski Stani[slaus] David gentis Israëliticae ab obsidione Philisthinorum liberator —

1746.

Poeta

N. 473.

DAVID
Gentis Israeliticæ
Ab obsidione Philisthinorum
LIBERATOR
Sub Allegoria
CHRISTUS DOMINUS,
Humani Generis
SALVATOR,
Scenico apparatu
Per
ILLUSTRISSIMAM & NOBILISSIMAM
Scholæ Grammatices JUVENTUTEM
In
Classibus Novodvorscianis
Luci Publicæ
DEMONSTRATUS.
Annô Salutis humanæ 1746. *Die* 5. *Aprilis.*

CRACOVIÆ TYPIS UNIVERSITATIS.

In Stemma Gentilitium ILLUSTRISSIMÆ ŁĘTOWSCIORUM DOMUS.

Patria non timeat lapsum, nec fulmina Cæli,
His obstare malis utraq; prompta MANUS
Tendit ad Astra Poli, cur sursum Vestra SAGITTA?
Omine non vano, Culmina summa petit.
ANNULUS hic fractus, medio cùm prominet Orbe,
Semper Lechiadum, gloria tota manet.

ILLUSTRIBUS & MAGNIFICIS DOMINIS
MICHAELI
&
STANISLAO
à ŁĘTOW
ŁĘTOWSCIJS
SUBDAPIFERIDIS CRACOVIENSIBUS,
Novodvorscianæ Palladis Cultoribus,
Dominis ac Mecænatibus
Amplissimis.

F*Unesta patientis Christi Scena, dum sub Allegoria acerrimi Israëlitarum Gentis Defensoris Davidis, in publicum Orbis prodit Theatrum, in cujusnam manibus locari debeat? dum spectator tam mæstissimi doloris dubius hæret animus, en videt expansas Illustrissimæ Domus Vestræ Gentilitias Manus, ad excipiendam tam lugubrem Salvatoris Nostri Tragædiam, paratissimas.* Illustres ac Magnifici Domini. *Cælum Illæ versùs erectæ sunt, quidni è sidereis arcibus* Missum *expetant, quidni salutis humanæ* Authorem *omni reverentia amplectantur. Ad stelliferum elevatæ Olympum, forsitan propitia vellent in terram declinare Astra, aut Quem antea cum rore Cæli benigno diu*

 exspecta-

exſpectaverant ſæcula, nunc in tempore Generis humani Redemptorem excipiant, adorent, venerentur. SAGITTA *Gentilitia ſignum inexhauſti amoris eſt, quò ſauciatus erga Genus humanum* Æternus Amor, *præ ingenti ſalutis humanæ ardore languet, etiam minimas de corpore ſui paratus effundere ſanguinis guttas, modò per effuſum cruorem ſalus redintegretur humana, modò per rubicundum patientis Chriſti mare, navis vitæ mortalium, portum felicitatis ſuæ attingat fortunatum. Si alibi Sagitta meta doloris eſt, hic certe in funeſto doloroſi* SALVATORIS *proſcenio; quâ Author ſalutis humanæ ex pharetra Crucis mortiferum infernali hoſti inflixit vulnus, quâ metam & terminum Generi humano deſignavit ſalutarem. Si alibi Sagitta meta Honorum eſt, hic in* Illuſtriſſima ŁĘTOWSCIORVM Domo *ampliſſimarum dignitatum centrum, & altum ſupremarum Curulium ipſisq; Majeſtatibus proximum tenet locum. Equidem ſi præcelſam Conſanguinitatis Arborem Rhetorica Schœnotene metiri licebit, numerus non ſufficit Oratorius, cujus quantitas in ſublime excelſorum provecta honorum, ipſum Olympum tangit, nulla laudum periodo vel protenſa præconiorum Theſi menſuranda. Excrevit Hæc in uberrimos inter Lechiadum viridaria ramos, adeò; ut non tantùm ex illa facundi pro bono Patriæ & Eccleſiæ prodirent Mercurii, ſed etiam Ducum Clavæ, Mareſchalcorum Scipiones, Cancellaria Sigilla, & innumeræ Senatoriæ efformarentur Curules. Radices frondiferæ Arboris hujus ſi ſpectes, præclariſſima* KOSCIELECCIORVM & DZIAŁYNSCIORVM *Nomina cerne; in quibus velut in Cardinibus Polonus circa centrum proſperitatis ſuæ rotabatur Orbis, Qui præcelſæ* Domuî *Originem primaq; fundamenta dedêre. Tenente adhuc* BOLESLAO III *Regia Sceptra Faſcesq; imperii feliciſſimè moderante, jam ſurculis ex iſtis frugiferi in vinea Chriſti ſur-*

texêre

rexère palmites, in fulcra Patriæ & Ecclesiæ stabilissima. E-piscopus Chełmensis & Abbas Paradiensis *uterq; Polonæ Gloria Gentis, uterq; Fidei, Legum, Libertatisq; acerrimus Defensor. Explicuit dein copiosos non tantùm illustrium facinorum, sed omnigenæ probitatis fructus, postquam in* Abavo Vestrûm & STANISLAO Proavo ŁĘTOWSCIIS *amplius per Orbem Polonum dilatari cæpit, virentesq; triumphorum proferre laureas, quas sibi magnanima dexteritate & generoso ausu, Martem ipsum spirantes Heròës meruêre immortales. Ex hac Arbore jam Sagittæ & arcus, contra immensas Tartarorum parabantur Copias, jam Polonis triumphales extruebantur Obelisci, jam ex illa sub Invictissimo Poloniarum Rege* IOANNE III *ad defendendam Patriam, ad tutamen aureæ libertatis, mille Clypei pendebant. Vidit tantam dexteritatem stantemq; suam laudem in* STANISLAO à Łętow ŁĘTOWSKI Vexillifero Palatinatûs Cracoviensis, Judice Becensi, Avo Vestro Dignissimo *Patria, Quem heroica facinora, sub Serenissimo & Potentissimo Poloniarum Rege* IOANNE III *gloriosissime peracta, adusq; publicæ commendant luci, Cujus Nomen Avità* SAGITTA, *barbaras sub* AVGVSTO II *toties infringens turmas, sub sidera tollit. Æquissimus* Iudex *illud semper maximum habuit pro Legibus arma ferre Patriis, Libertatemq; tueri. Ex Aquilarum nido imbelles non provolare Columbas, ex jubati Leonis cubili, leporinos non prodire animos, si pridem universus spectavit Orbis, hìc in* Illustrissima ŁĘTOWSCIORVM *experitur* Domo, *quam non degener Æneas ab Anchisa, quam non dispar tonitru Orbis Alexander à Macedone, cujus non tantùm Nominis famam, sed gloriæ adauxit magnitudinem. Bellatore Gradivo* Avo *Vestrûm æstimatissimo, Matreq; Camilla* Illustrissima HELENA *è* Zborovиis ŁĘTOWSKA

 Vexillifera

VexilliferaCracoviensi, Iudicissa Becensi, *olim* Illustrissimi MARTINI in Ritwian ZBOROWSKI Castellani Cracoviensis *ex* ALEXANDRO *Filio Neptis qualisnam debuerat prodiisse Filius, nisi Marte & arte potens,* STANISLAVS à Łętow ŁĘTOWSKI Subdapifer Cracoviensis, Parens *Vestrûm dignissimus. Hic vivam in se Genitoris dilectissimi exprimit imaginem, non tantùm Nomen, honores, sed & egregia facinora Parentis in se præsentando. Crevit à teneris annis ad magna nata indoles, sub scholastico æstuans Phæbo, ex tam sudoriferis guttis pretiosas virtutum & sapientiæ gemmas collectura. A pharetrato Apolline ad Martis laureas, ex literaria arena in Gradivi progredi aciem, mens animusq; generosus fuit; daturus tandem dexteritatis suæ documenta, quantùm foris quantùm in publico* SAGITTA *valeret* GENTILITIA. *Loricatæ Cohortis Serenissimæ Majestatis* Vexillifer *id omnino curare non desinit, ut sub tanto Labaro Victrices Polonis nascantur palmæ, & triumphi immortales.* Judex Becensis *Dignissimus quamcunq; in Areópago Divæ Themidis profert sententiam, Delphici Apollinis oraculô certior est, quidquid pro justitia loquitur, aurô Cedrôq; dignum, huic unicè attendens, ne desit sceleri timor, & tutamen calamitosæ virtuti. Tantis Domûs Vestræ splendoribus majorem adauget* Illustrissima CONSTANTIA *ex* Iordanis ŁĘTOWSKA, Subdapifera Cracoviensis, Iudicissa Becensis, *olim* Illustrissimi & Excellentissimi Domini Michaëlis de Zakliczyn IORDAN, Palatini Bracławiensis, Capitanei Dobczycensis &c. Filia, Parens *Vestrûm æstimatissima, Quæ omnes in se gratiarum complexa Charites, nihil didicit loqui, nihil consuevit spirare, nisi solos illosq; beneficos favores. Animus supra sexum; elevatus, Pietas erga Superos & modestia innata, effusa in pauperes liberalitas, non tantùm Illam Orbi commendant, sed ad ipsa sidera tollunt. Hác Poloná Alcmená prodiistis in lucem, teneriores Achilles* Illustres & Magnifici Domini, *de Quâ honestissimos mores, Cælo dignas actiones, ipsamq; probitatem cum lacte suxistis. Nobilioris Lucinæ è sinu Iagellonico Vos contulistis manipulo, uberriorem Patriæ fructum allaturi. Primus in bicolli Parnasso* MICHAEL *cum hoste ignorantia acriùs decertans, palmam triumphalem meretur; Alter* STANISLAVS *per gradus Grammaticos ad sublimia eluctatur, uterq; sibi laus & encomium, uterq;* Illustrissimæ *solatiû* Domûs, *& futurum Patriæ ornamentum. Ampliùs laudum Vestrarum non evolvo monologium, non enim ita scholastica potest evolare penna, ut se altè* Gentilitia *Vestrûm sublimavit* Sagitta, *nec exigua pagina hæc, amplissimæ* Domûs *Vestrûm Familiæ sufficit, Cui vel Diphthera Deorum Nomina continente, vel fusioribûs voluminibûs opus esset. Sat Vobis pro gloria, dum intra augusta Domûs Vestræ penetralia, sub figura acerrimi Defensoris Gentis Israëliticæ Davidis* patientem *admittitis* Christum, *ex Cujus profusi Sanguinis Oceano, ut Vobis amplissimorum honorum emergant Corallia, dimidiô annulô integram Vobis cum longæva valetudine habeatis desponsatam fortunam, voveo & precor.* ILLUSTRIUM ac MAGNIFICARUM DOMINATIONUM VESTRARUM

Addictissimus Cultor

M. STANISLAUS BARANSKI Phiæ Dr. Gram. Prfr.

ANTIPROLOGUS

FAma è nubibus acerrimi, Gentis Iſràëlitarum Defenſoris Davidis, heroica opera prænunciat.

FAmá z obłokow wáłecznego, Narodu Izráelskiego Obrońcy Dawidá, heroiczne czyny opowiada.

PROLOGUS.

ARGUMENTUM

MAndat Dominus per Samuelem Prophetam Regi Saulo, ut pro illata populo Iſràëlitico injuria, demoliat Civitatem Amalec, Regi, Principibus & armentis non parcendo. Saul demoliendam Amalec Cinæo committit, Regē, Principes & inſigniora armenta ſine læſione ad ſe ducere injungit; cui indignatus Dominus orantem, pro eo Samuelem increpat, & ut filium Iſai Davidem in Regem ungat, præcipit. Progrediens in Domum Iſai Samuel, victimas ex præda Amalecitarum ultra edictum Dei cremantem Saulum arguit, futuro Regni ejus interitu prædicto, Davidem in Regem ungit. David à Samuele unctus, dolores Saulo à ſpiritu malo inflictos, Cytharæ modulamine lenit: inde domum reverſus, ad gregem Leonem & Vrſum ſuffocat. Tandem ad Caſtra Iſràëlitarum à Patre miſſus, audiens cavillantem, Gentem Iſràëliticam, Philiſthæum, cum ipſo congredi cupit, ad Regem à Miniſtris vocatus & in Defenſorem Iſraelitarum electus, contra Goliam non loricatus progreditur,

quo in acie prostrato & capite ejus in hasta Regi allato, iterum cum parva copia militum contra militiam Philisthinorum à Rege mittitur, qua devictâ cum triumpho redit & captivos Regi præsentat. Rex invidendo tantam Davidi victoriam, plausus in fraudem ciere jubet, sed his offensus, Davidem locò gratitudinis ense perimere tentat.

ROskázuie BOG przez Sámuelá Proroká Saulowi, áby zá uczynioná ludowi Izráelskiemu krzywdę zburzył Miásto Amálecytow, Krolowi, Xiążętom y inszym dobytkom nie przepuszczáiąc. Saul do zniesienia Miástá Amálek, Cyneuszowi ordynáns dáie, Krolá, Xiążętá y znácznieysze stádá bez szwánku do siebie przyprowádźić każe; o co rozgniewány BOG ná Sáulá, modlącego się zá niego Sámuelá łáie y áby Syná Iessego Dawidá ná Krolestwo námázał roskázuie. Idąc do domu Jessego Sámuel ofiáry z zdobyczy Amálecytow nád zakaz Boski pálącego Saulá strofuie, o przyszłey Krolestwá Iego zgubie oznáymiwszy, Dawidá ná Krolestwo námázuie. Dawid od Sámuelá ná Krolestwo námázány, boleśći od złego Duchá Saulowi zádáne melodyą Lutni swoiey uspokaia: ztámtąd powroćiwszy się do domu, przy trzodźie Lwá y Niedźwiedźiá zábiia. Potym do obozu Izráelskiego od Oycá posłány, słysząc pospoliącego Narod Izráelski Goliatá, z nim się potkáć prágnie, do Krolá od Ministrow przywołány y Obrońcá Izráelitow obrány, przećiwko Goliatowi bez zbroi idźie, ktorego ná plácu położywszy y głowę Iego ná włoczni do Krola przyniozszy, znowu zmáłą kwotą ludźi przećiwko woysku Filistynskiemu od Krolá komenderowány; ktore zwyćiężywszy z tryumfem powráca y zábránych w niewolą prezentuie Krolowi, Krol zazdroszcząc ták znácznego Dawidowi zwyćięstwá, ná zdrádę ápplauzy czynić każe, lecz tymi urażony miásto wdźięczności mieczem Dawidá zábić usiłuie.

ACTUS

ACTUS I.

SCENA 1ma.

MAndat Dominus per Samuelem Prophetam Saulo Regi, ut pro illata, populo Iſraelitico ex Ægypto redeunti injuria, demoliat Civitatem Amalec & omnes ibidem manentes etiam cum armentis tollat.

ROskázuie BOG przez Sámuelá Proroká Krolowi Saulowi, áby zá uczynioną, ludowi Izráelskiemu powrácáiącemu ſię z Ægiptu krzywdę, zburzył Miáſto Amálecytow y wßyſtkich tám mieſzkáiących y z bydłem wyćiał.

SCENA 2da.

SAul convocatîs ad ſe belli Ducibûs, Cinæo expugnandam Civitatem Amalec committit, & ultra edictum Dei, Regem & Principes cum inſignioribus armentis illæſos ad ſe ducere, plebem autem cum deteriori grege tollere mandat.

SAul ſprowádźiwßy do śiebie Hetmánow, Cyneuſsowi do áttákowánia Miáſtá Amálek ordynáns dáie, y nád wyrok Boski, Krolá y Xiążętá z znácznieyßemi bydłá ſtádámi bez obrázy do śiebie przyprowádźić, poſpolſtwo záś z podleyßemi trzodámi wyćiąć roskázuie.

SCENA 3tia.

CInæus expugnata Civitate Amalec, plebem cum deteriori grege tollit, Regem & Principes cum inſignioribus armentis captos ad Regē ducit.

CYneuſz dobywßy Miáſtá Amálek, poſpolſtwo z podleyßemi trzodámi wyćina, Krolá y Xiążętá z znácznieyßemi ſtádámi w niewolą wźiąwßy do Krolá prowádźi.

SCENA 4ta.

INdignatus Saulo Regi Dominus, interitum Regno ejus minatur, orantem pro illo coram Arca Samuelem increpat, & ut Filium Iſai Davidem in Regem ungat præcipit.

Rozgniewány

ROzgniewány BOG ná Królá Saulá, zgubą Krolestwu Iego groźi, modlącego się zá nim przed Arką Sámuelá lżie, y áby Syná Iessego Dawidá ná Krolestwo námázał roskazuie.

S C E N A 3tia.

SAulum ex præda Amalecitarum victimas cremantem Samuel arguit, & futurum Regni Ejus interitum prædicit.

SAulá z zdobyczy Amalecytow ofiáry palącego Sámuel strofuie y przyszłą Krolestwá Iego zgubę opowiada.

Intermedium

ACTUS II.

S C E N A 1ma.

SAmuel ad Domum Isai venit, & juxta præceptum Domini, Filium ejus minimum David in Regem ungit.

SAmuel do Domu Iessego przychodźi, y według przykazu Boskiego, Syná iego naymłodszego Dawidá ná Krolestwo námázuie.

S C E N A 2da.

SAul à Dæmone obsessus petit Ministros subvenire sibi, Ministri amore Regis perciti, promittunt ad leniendos dolores conducere Cytharistam David.

SAul od Czártá opętány prośi Ministrow áby go rátowáli, Ministrowie miłośćią ku Krolowi wzruszoni, obiecuią do uspokoienia bolow sprowádźić Lutnistę Dawidá.

S C E N A 3tia.

DAvid à Ministris conductus præsentatur Regi, quem Rex grato animo susceptum obligat, ut eum suæ Cytharæ modulamine recreet, recreatus Davidem Domum remittit.

DAwidá sprowádzonego prezentuią Ministrowie Krolowi, ktorego Krol mile przyiąwszy obliguie, áby go swoiey Lutni wdźiękiem rozweselił, rozweselony Dawidá do domu odsyła.

S C E N A 4ta.

SAul Davidis modulamine vivacior, exit contra Philiſtinorum potentiam, quem horrendus Golia unà cum exercitu ejus ex acie fugat.

SAul Dawidá otrzeźwiony melodya, wychodźi przećiwko Filiſtyńczykom, ktorego ſtráſzny Goliat y z woyskiem iego z plácu ſpędza.

S C E N A 5ta.

DAvid paſcendo gregem Patris ſui, Leonem & Urſum ex teſquis proſilientes & oves diſpergentes ſuffocat, quem (laudata priùs dexteritate) Pater ad caſtra Iſràëlitarum mittit, ut Tribuno & Fratribus ſuis alimoniam ferat.

DAwid páſac trzodę Oycá ſwego, Lwá y Niedźwiedźiá z knieie wypadáiacych y owce roſpraſzáiacych zábiia, ktorego (pochwaliwſzy wprzod odwage) Oćiec do obozu Izraelskiego poſyła, áby Rotmyſtrzowi y Brátom ſwoim prowiant zániosł.

Intermedium

A C T U S III.

S C E N A 1ma.

DAvid in caſtris, audiens provocantem Iſràëlitas Goliam, cum ipſo congredi cupit; ex conſilio Miniſtrorum ad Regem vocatus & in Defenſorem Iſràëlitarum electus, abſq; lorica contra Goliam progreditur.

DAwid w obozie, słyſząc wyzywáiacego Izráelitow Goliátá z nim ſię potkáć prágnie; z rády Miniſtrow do Krolá przywołány y Obrońcá Izráelitow obrány, bez zbroi przećiwko Goliatowi idźie.

S C E N A 2da.

DAvid cum Golia congreditur, quem parvo lapillô ex funda emiſſô in acie proſtrat, & gladiô ejus caput amputat.

DAwid z Goliatem ſie potyka, ktorego máłym kámyczkiem z proce rzuconym ná plácu zábiia y mieczem iego głowe ucina.

SCENA 3tia.

DAvidi, caput Goliæ amputatum ad Regem in hasta ferenti, applausus instituuntur, quibus Rex offensus, Davidem ut intereat cum parva legione contra Philistæos mittit.

DAwidowi, głowę Goliatá ućietą do Krolá ná włoczni przynoßącemu ápplauzy czynią, ktoremi urážony Krol, Dawidá áby zginął z niewielkim pułkiem przećiwko Filistynczykom posyła.

SCENA 4ta.

DAvid parvâ copiâ, militũ totum Philisthinorum exercitum aggreditur, & in acie vincit.

DAwid w máley kwoćie ludźi ná wßystko Filistynczykow woysko uderza y ná plácu zwyćięża.

SCENA 5ta.

DAvid devictâ Philisthinorũ potentiâ, cum captivis redit, cui Rex applausus ingeminare jubet, sed his iterum offensus, Davidem ob invidiã tantorum triumphorũ lanceâ interimere satagit.

DAwid zwyćiężywßy Filistynską potęgę, z niewolnikámi powráca, ktoremu Krol applauzy czynić każe, lecz tymi znowu urážony, Dawidá zazdroßczac mu ták wielkich tryumfow, włocznią zabić usiłuie.

GENIUS
Intermedium
EPILOGUS.

Permissu Magnifici Domini
RECTORIS.

